

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 20. Bonum est. Quia illam gloriam non meditaris, illam non desideras,
illam recogita, vt Iacob patriam suam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

ferus locus est mortis: eo quod ex peccato di-
manet, & sicut peccatum in cordibus malorum
in inferno semper manebit: obduratum ibi quo-
que & ipsa mors habitabit. Oh hanc rationem
vocat David infernum puteum mortis: *Deducet*

Rf. 54. 241

eos in puteum interitus. Illuc enim mors præci-
pitabitur conclusa, se illorum tantum qui illic
fuerint nutriendi alimento: *Mors depascet eos.*

Illos mors depascet, nec tamen consumet quem-
admodum animalia herbas decerpunt, nec ta-
men consumunt: semper enim vicia remanent
radix, quæ germinat, & iterum ac iterum illas
depascuntur, ita quoque mors damnatos depas-
cet: *Pabulum mortis*, vocat D. Agnes iuuenem

D. Amb.

scortatorem, vt refert D. Ambrosius. Semper illos
deceperit, & nunquam consumet; quia semper,
Passione B & in omnia sæculorum sæcula morientur, hoc
asserit D. Bern. a Sic morientur, vt semper viuant

Tom. 5.

sic viuunt, vt semper moriantur.

2 Li. Med.

Expoluit hanc doctrinam amicus quidam Iob
verbis aptissimis, quæ D. Gregor. explanat. *Lues*

c. 4. ad fi-

nem. *quæ fecit omnia, nec tamen consumitur. Quidquid*

Iob. 20. 18

mali patrauerit peccator, luet in particulari; cui-

libet enim peccato sua poena correspondebit.

Lues omnia. Etiam ipsis venialibus. Obiucies, si
eius delicta mortis poenam mereantur, morte
plectatur, qua omnia consumuntur. Respondeo,
verum quid est, quod morte peccator punie-

D. Greg.

tur, sed hoc eo modo, vt eum non consumat,
Nec tamen consumetur. Semper morietur. Lo-

Li. 1. Mor

quatue modo D. Gregor. *Lues, quæ fecit omnia,*

c. 9.

nec tamen consumetur, quia cruciatur, & non ex-

tingitur, moritur & uiuit, & deficit & subsistit, fi-

nitur semper, & sine fine est. Hæc quoque sub-

iungit. *Hæc solo auditu valde sunt terribilia, quæ*

in sempiternum. Hoc Angelus D. dixit Ioanni:

Apo. 2. 11

Mors ultra non erit. Hanc tibi promittit Chri-

2. Ioan. 2

stus in illo regno beatitudinis. Hæc est repromis-

sa, quam pollicetur est nobis, vita æterna. Pro cæ-

teris omnibus plurimum æstimatur vita, cui nec

aurum, nec argentum, nec voluptates villo modo

comparantur, imo vili eius respectu penduntur.

Pellam pro pelle, & cuncta quæ habet homo, dabit pro

Iob. 2. 4.

anima sua. Hanc tibi Christus pollicetur, nec

D. Augu.

terrenam, caducam, mortalem, breui perituram,

In ps. 36

quam tibi parentes tribuerunt, sed vitam æter-

Con. 2. in

nam, gloriosam, immortalem, æternis que redun-

illud A

dantem consolationibus. Perelegantur de hac

Dominio

*discutrit D. Aug. *Vique, fratres pro æterna requie**

glossus

labor æternus subeundus erat æternam felicitatem

hominis.

accepturus, æternas passiones sustinere debet. Hæc

Tom. 8.

occasione comparat, quid sint mille anni, respe-

ctu æternitatis. Minus sunt mille anni respectu
æternitatis, quam dies qui præterit. Hoc deni-
dico inquit, de decem millibus, cum nullam ha-
beat proportionem temporale cum æterno,
quantumlibet duret. Dei igitur attende misere-

cordiam, qui tibi vitam promittit, non talem
qualem, sed æternam sine fine duraturam, pro
tam paruo labore temporali, qui breui durat

tempore, paucorum dierum, paucarum horarum
Considerat D. August. quantum hic homo su-
mat tota vita sua laborem, vt paucis diebus læ-

tus quiescat senectutis. *Veterani homines, qui*

laborant in militia, & versantur inter vulneta in-

Tom. 8. *cipiunt militem a iuuentute, exenti senes, vt habe-*

ant paucos dies quietis senectutis sue, quando etiam

ipsa ætas incipit grauare, quos bella non grauauit,

quanta dura tolerauerunt? quos frigidat quæ ætas, quos

solent quantas necessitates: quæ vulnerat quæ pericu-

la? & non attendunt patientes hæc omnia nisi paucos

dies: quietos illos senectutis, ad quos vt utum perueni-

ant, nesciunt. Attende tibi, quid tibi ob paucos

dies laboris offeratur. Hæc est repromissio, vita æ-

terna. O si quis hæc nosset æstimare, sicut ea

considerauit D. hic Augustinus.

§. 20. Bonum est. Quia illam gloriam non
meditatis, illam non desideras, illam reco-
gita, vt Iacob patriam suam.

Vidit D. Petrus hanc gloriæ speciem, & nihil
sibi censet amplius in hac vita desideran-
dum aut esse aliquid in hoc mundo quod
illi compositum, dici possit bonum, hic quoque
eorum concludi bonum; quod cor possit huma-
num appetere, & quasi sui imperio: *Quasi eb-*

rius (inquit D. August.) gaudio suspensus exclama-
mat, *Domine bonum est nec hic esse. O Sancte Pe-*

træ, hoc solo tibi credis satisfactum? Num eius

aliquid possides quod vides? Num facies tua

vt sol resplendet? Num corpus tuum illa resul-

get claritate? Num intra te horum donorum a-

liquid recepisti? Solummodo illa vides de foris

in Christo, & si quid communicatur, Moysi ac

Elisæ conceditur, qui videntur cum illo in matre

fratre, & de corporis Christi claritate tamam con-

ceperunt lucem, vt crystallina specula esse vide-

rentur. Tuum vero corpus hic in terra est gra-

ue, ac onerosum, nihil tibi plus conceditur, quam

in aliis hanc contenti plani pulchritudinem mate-

statis. Hic videbis qualis sit illa gloria; si in a-

liis illa intuita, ita placet, vt cor impleat, quid

erit illum in te possidere, illa gaudere. Quam

illa

39
In folio
c. 22.

illa foret mensa lautissima, opiparo apparatu instructissima, vt ex eo quod conuiuas solummodo cerneret epulantes, ciborumque odorem perciperet ipse tu fatiaretis; nec quid ultra requireres? Quid illa operabitur in te gloria, quando eam possidebis, ac intra te concludes beatus, si eam tantummodo in aliis contemplantus, nihil ultra censet expectandum? Vtinam oculos ad illam erigeres celsitudinem! Ob illam iustas tibi Deus hic permittit tribulationes.

I. Cur filij Israel in Agypto protot passii sunt tribulationes. a Psal. 104. 23 b Exo. 1. 14. (a) Sarmisios barbados. Vide ho. 17. §. 4. n. 10. in prin. Lib. 7. his. animal. c.

Quærit Rupertus, cur tantis Deus populum suum in Agypto permiserit laboribus agitari: quid à Deo magis alienum? a *Conuersit cor eorum, vt odirent populum eius: Nec hoc intelligendum Positiue, sed permissiue, sic vt omnes eos naso suspenderent. b Ad amaritudinem ducebant vitam eorum operibus duras. Quanto labore conuenit laterculus ab Israelitis efformatus, & quidem à Pharaone male acceptus: illos enim dum tuis affligebat. Ne obstupescas, hoc ita Deus ordinauerat, tantum vt crescerent, & radices emitterent, sicut palmites, in aqua, quos Hispani vocant, (a) Terra Agypti fecundissima est, vt inquit Aristoteles communiter enim duos, aliquoties tres, quoniam & quatuor profert sætus. Meminit mulieris quæ quaterno sætu filios enixa est viginti, qui penè omnes superuixerunt. Hac igitur de causa illos Deus in terra hac ad eo fertili collocauit. At illi immoderatis affectibus terræ huic adhaerebant. Illos in Agypto aduenas statuit, vt se terræ promissionis itineri accingerent, illi verò cæpè, aliis & vilioribus cibis afficiebantur. Iam eis terræ promissionis exciderat memoria. Hinc Deus voluit, vt seruitute premerentur, quatenus eos desiderium accenderet, terræ promissionis, atque ad illam obtinendam continuo suspirarent. O quam graues calamitates, quam intolerabilis seruitus Pharaonis! *Conuersit cor eorum, vt odirent populum eius.* In quem finem arburaris o Christiane, Deus te finit tribulationibus agitari, morbis lecto detineri, falsis testibus iniamari, cæteris denique hoc in mundo laboribus concuti? Ne terræ huic nimio amore inhaereas, sed mentis oculos sursum erigas ad terram illam gloriæ promissionis. Eia igitur, charissime, oculos tuos aliquoties attolle, & illam meditare, mentem tuam sursum erige, & statum illum omnium bonorum aggregatione perfectissimum, quæ sint illa bona tam magnifica, perpetua, nunquam peritura, contemplantur.*

Gloriam illam non contempnamur, nec ad summum illud attendimus bonum, quod in illa

Hierou. Bapt. de la Nazza. Tom. I.

nobis proponitur obtinendum, quocirca parum nos mouemus, nos cordis modica infligat sollicitudo. Circa hoc orationem habet D. Bernardus quæ conatur persuadere gloriæ Sanctorum considerationem. *Vulgo dicitur, quod non videt oculus, cor non dolet.* Negligentes sumus ac socordes, vt illum gloriam assequamur: *Quod enim oculus non videt, cor non dolet.* Eo quod mentis vestræ oculi gloriæ bonorumque celestium non cernunt præstantiâ, idcirco tam estis desides, & eiusdem gloriæ non curiosi. Stupet D. Cyp. videre in nobis res tam sibi oppositas. Audio (inquit) te quotidie à Deo postulante, hanc tibi faciat gratiam. *Adueniat regnū tuum.* Moram facere tibi videtur, vnde semper eandem repetis instantem orationem. Ex alio capite (inquit) aduerto, nihil esse quod minus expectas, quam hinc demigrare, vt eo tendas; hic vestra sunt desideria, hic cogitationes, nec tibi possunt nuntia adferri tristiora, quam si quis dixerit, morbum tuum inuoluerit mortis periculum, dum lecto æger decumbis; ille tibi cor euellit, qui apud te de discessu animæ ex hoc mortali corpore facit mentionem: *Volumus præmiis celestibus honorari, ad que venimus inuiti. Quid ergo oramus. Adueniat regnum tuum, si captiuitas terrena deleat?* Porro modo mihi causa innotuit (respondet) quam eam esse iudico, quod agas de illa gloria ac celesti regno, solum ore tenus, non corde, non animo appetis, nec vel mentem sursum erigis vt regni illius dimitias, excellentiam, gloriamque attenta consideratione mediteris. Eo quod mercatori vel leuæ tantummodo lucrum transpareat, quæ non laboriosa suscipit itinera, quas non facit expensas? miles autem ex victoriæ prædæ que inuitu, quibus se, vitæ suæ non segnis ac indefessus subicit periculis? Proponitur agricolæ præsentis anni mellis læcunda, & quibus parcat laboribus, cum terræ asperitate colluctatus, quibus expensis, libera manu semen eiciens, quod in sistorum seruabat alimentum? quem tu non moueres lapidem, quam non fores diligens si regna hæc, hoc lucrum, illam victoriam maturè considerares? Concluditur auiario passerulus, cui de cibo & potu abundè prouidetur, vt nihil illi desit eorum quæ maximè concupisceret, eiusque sollicitam curam gerit Dominus suus: nihilominus dum arborum plantaria, viridescque syluas intuetur, aliosq; passeret quolibet per aëra voltates, nec momento quidem temporis quiescit, sed continuo de vna ad aliam virgulam proflicuus, tentat

D. Bern. Sermon. 5. de omnibus Sanctis.

D. Cyp. Li. de mortalitate. Matt. 6. 10

D. Cyp.

num vnā vāltat aut euellere aut diffingere, vt se carere hoc liberet conclusum. Et tu o anima, que hac corporis tui custodia constringis, milleis obruta defectibus, omnium indige, ita viuis quicta, nec alas excutis neq optas liberari? An non attendis æternas illas sylvas, germinantes arbores, vbi liberissimi viuunt, gaudent, exultant, passerum illi greges beatorum, iam restituti. *In libertatem gloria filiorum Dei?* Et hoc non tan um dolemus in peccatoribus, qui terrena capiunt, sed & in multis piis, qui bonis vitæ actiua sudent operibus, qui licet grauiter Deo seruiant, vt hinc emigrant, non festinant: & hæc est ratio; quia ingi rerum celestium, illius regni, status diuini, & æterni, quo Deo vnici Sancti gaudent, meditatione non exercent animam.

Rom 8.27

Hoc singulari cura notat Spiritus S. in historia Iacob, & monet D. Chrysol. vt nos quoque illud annotemus. *Neque enim absque causa S. Spiritus gratia scriptas nobis reliquit hæc historia in Gen. 1. 27.* In regione morabatur Mesopotamiæ matrimonio iunctus duabus illis fororibus Lia & Racheli, aliisque secundariis vxoribus, ex omnibus susceperat liberos, excepta Rachele. His in regione illa contentus vivebat, nec de ea vel somniabat egredi: satis licet multis calamitatibus infelatus, & tardius, ob graues molestias, & summam ingratiitudinem quibus eum Laban, filii eius, fratres, ac patruelus agitabant. Sibi gratulabatur, ex multis diuitis, gregibus, armentis, filiis, famulis, ancillis quibus illi Deus in terra illa benedixerat liberalis. Ad finem dierum, speciali Dei fauore filium ex pulchra generat vxore Rachele nimirum Ioseph. Illico, memorat Spiritus S. meditatatur Iacob egressum de hoc exilio, si grauique mentem eius accendit desiderium naturatis solum repetendi, idque tanto ardore, vt nulla interposita mora conceptum voluit iter arripere, proinde dixit focero suo. *Dimitte me vt reuertar in patriam, & ad terram meam.* Publicè notum est (inquit D. Greg.) quod binæ illæ mulieres Lia & Rachel significent vitam actiuam & contemplatiuam. Lia fecunda erat, ac lippis oculis deformis. Rachel sterilis, ac oculis vt sydera nitentibus gratissima. Actiua vita sæcru gaudet & plurima proles, operibus pietatis, fecundis jejuniis, disciplinis, elemosynis, hospitalium visitationibus &c. ac illis contemplationis detinetur oculis obfuscat. Vita contenta ita, lyncis speculatur luminibus, vsque ad cælorum intima, diuinaque mylleria; His, vt Maria Magdalena quicta securaque se-

Gen. 30. 25.
L. 6. mor. e. 28 &
Hom. 14. in Ezech.

dei, Martha, interim pluribus rebus intenta perturbatur. Multus est numerus eorum qui vitam amplectuntur actiuam, viuunt genuina præclaritate, legis Diuinæ obiectuatores, iustitiæ Zelosi, liberales elemosynis; ac vero hoc in Mesopotamiæ mundo segoes resident, & ne quidem in vobis habent, vt hinc egrediantur. Ille vero qui vitæ contemplatiuæ vestigia sectatur, & mentis oculos sursum ad æternas illas dirigit mansiones, actibus contemplationis distentus huius Rachele pulcherrime filis, quo tempore illos in lucem producit licet aduertere, quod cogitent, expectant, anhelent vt hinc quantumcunque discedant, ad terram noltram, & patriæ solum desideratissimum

Ex eorum sunt illi numero, ait D. Augustin. *1. Tim. 4. 8. de quibus Apostolus: Diligunt aduentum eius de adeoque in illis æstuat hoc desiderium, vt patientiæ actibus indigeant, quatenus in hac vita maneat incolæ ac peregrini. Hæc iustorum est patientia, de qua D. Paul: Per patientiam expectamus, & iterum: Dominus dirigat corda & corpora nostra, in charitate Dei & patri. nra Christi.* Dec nobis patientiam, qua longanimes expectemus id quod ita anhelis desideramus, nempe Christi frui præsentia. Sanctorum letari consortio, feruens desiderium. *Desiderium habens dissolui & esse cum Christo.* Ve autem quis detineatur, ne contenda, quo illum trahit æstians desiderium, multa opus est patientia, quali Iacob indigebat, ad diem anhelans nuptialem cum sibi charissima Rachele: *Hæc ardebat desiderio ille (teste D. Aug.) qui dicebat: sicut anima mea ad Deum viuunt, ad Iherosolymam quando veniam & apparebo ante faciem Dei m. 1. Dicendo quoniam quanto certius moras se perper moleste ferebat, quia etiam quoad tempore acceleratur, desiderio tardum videtur.*

1. Tim. 4. 8.
Ro. 8. 25.
2. Th. 3. 5.
Phil. 3. 5.
D. Aug. Epist. 89. ad Iheros. Tom. 2.

Humana quondam despiciens Dauid contemplationi status illius gloriosi totus incumbit, in admirationem extaticam rapitur, tanto plenus gaudio interiori, vt ore eius verba hæc ebullirent. *Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum!* Si perfidus ille vates Balsam tabernacula, populique Dei mansiones in deserto conspicatus, quasi nihil esset, quo magis posset recreari lætus exclamarit: *Quam pulchra tabernacula tua Iacob, & tentoria tua Israel.* Si regina Aultri *Videns domum quam adificauerat Salomon, & cibos mensæ eius, & habitacula seruorum & ordines ministrantiū vestesq; eorum & præconas &c. non habuerit ultra spiritum, dixeritq; ad Regē Verus est sermo, quem audiui in terra mea &c. Beati & vni tui, & beati serui tui, qui stant coram te semper*

Pf. 83. 2.
Num. cap. 24. 1.
3. Reg. 10. 5.

te semper. Quid erit videre Dei tabernacula, Dei cernere palatia, locum gloriæ ac æternæ maiestatis intueri, locum illum, de quo propheta Evangelicus. *Ibi solummodo magnificus est Dominus noster.* Hæc et David obstupescit nec cui illud comparet, inueniens, solo modo isto agendi contentus, & absorptus exclamat: *Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum.*

Isa. c. 33.
21.

Pf. 83. 1.

Tabernacula tua, virtutis tuæ, maiestatis, gloriæ Domini ac celsitudinis? *Concupiscit & deficit anima mea in atria Domini:* ac pia quadam æmulatione congruentius multo quam ipsa regina Saba: *Beati, inquit, qui habitant in domo tua Domine, in secula sæculorum laudabunt te.* Huius ferui, Dei desiderio languebant, animis deficiebant, & perpetuis syntectici suspiriis emoriebantur, multo fortius quam olim Amnon formæ elegantia ac desiderio fororis Thamar tabescebat, quem cum Ionadab rogaret: *Quare sic anima mea macie, sili regis per singulos dies?* Respondit: *Thamar sororem fratris mei Absalon arde.*

2. Re. 13. 4

Has suspirans voces sponsa emittebat, *Fulcite me floribus, stipate me malis: quia amore langueo.* Ita refert D. Antoninus Archiepiscopus Florentinus de S. Patriarcha nostro Dominico, quod perpetuo spirabat, ac tanto quibuscumque nobilitate affectu sussum agebatur, ut sibi animam corpore euelli arbitraretur. Idem humillimo D. Francisco contingebat. Dilectissima Dei sponsa D. Therese, hoc quod ipsa narat, eueniebat. Dum fundamenti monasterii Salamancensis insisteret, alius ipsa præfente die solemnibus Paschatis hos versus Hispanicis conciebat.

Cant. 2. 5.

*Vean te mis ojos,
Dulce Jesuscueno,
Vean te mis ojos,
Muera yo luego.*

Videant te oculi mei, mi dulcis & bone Iesu, videant te oculi mei, & mortari ilico: quo tantum in anima eius excitabatur desiderium videndi Deum, ut omnis sensus expers concederet ac eam sublatam quasi mortuam ad cubiculum

detulerint, quinimo ipso sequenti die quasi extra se rapta videbatur, quo æstuans desiderio in maximis erumpebat clamores a quibus sibi temperare minime poterat, affectuque intensissimo, quo corpus ita viribus elangebat, ut vix pedibus semianimis subsisteret, omnia eius vota, desideria, affectus in caelum tendebant. Prodigiosus illius sancti Egidii S. Francisci comitis meminuit historia, quod peractis multis annorum curricula in summa vitæ austeritate, sciuntis, carnis mortificatione, Christus illi apparuit, & mentis eius oculos illustravit, ut vel imaginem quandam cælestis gloriæ contempleretur. Quo spectaculo ita supra se rapiebatur, tanto omnium, quæ mundus colit, contemptu, ut nihil horum videre posset, nisi summa cum nauca raptus, nec quemquam videre, nec cuiquam volebat colloqui, & audito minimo verbo de cælesti regno, supra humanum sensum rapiebatur extat: eus, ita ut pueruli ut eum viderent sensibus destitutum, præeuntes clamarent. *Frater Egidius: parauisus:* quo audito ilico raptus contruebatur. A: multo eminentiori modo hæc D. Paulo contingebant, tantoque maiori ratione, quia viderat & audierat raptus in tertium caelum arcana verba, quæ non licet homini loqui, quæ semper intenta mente reuoluebat, unde veridicus aiebat: *Nostra conuersatio in caelis est & iterum Nos reuelata facie gloriam Domini speculantes.* Dicit mihi, amabo, Sancte Apostole, quæ in anima tua effectum est operata consideratio? *Æstuans huc emigrandi desiderium, & æterna perfruenti cum Christo gloria: Cupio dissolui, & esse cum Christo.* Hanc nobis quoque proxim inculcat: *Non contemplantibus nobis quæ videntur sed quæ non videntur.* Illuc oculos dirigite, illam perpendite gloriam, quæ sit hæc promissionis terra, quale regnum, illud vobis paratum ab origine mundi: quis ille locus, ubi vestros labores Deus præmiabit, vestra glorificabit merita, sinem pœnis imponet, absterget lachrimas, ac in vobis gratiæ vitam, æterna jilla gloriæ dote consummabit. Amen.

Phil. 3. 20
2. Cor. 3.

Phil. 1. 23

2. Co. 4. 2